

MP3

NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR
ÜNİVERSİTESİ
MİMARLIK BÖLÜMÜ

MİMARİ PROJE 3

2025-2026 BAHAR

NİĞDE ALTAY KÖYÜ TANITIM VE
KARŞILAMA MERKEZİ: KIRSAL BELLEĞİN EŞİĞİ
Yürütücü : Dr. Öğr. Üyesi Emel EFE YAVAŞCAN

MIM2001 MİMARİ PROJE III

Konu: NİĞDE ALTAY KÖYÜ TANITIM VE KARŞILAMA MERKEZİ: KIRSAL BELLEĞİN EŞİĞİ

Dersin Yürütücüsü: Dr. Öğr. Üyesi Emel EFE YAVAŞCAN

ALTAY KÖYÜ

Niğde'nin Ulukışla ilçesine bağlı Altay Köyü, kökleri Doğu Türkistan'a uzanan Kazak Türkleri tarafından kurulmuş bir yerleşmedir. 1930'lu yıllarda Doğu Türkistan'dan başlayan zorunlu göç süreci, Hindistan ve Pakistan üzerinden Türkiye'ye ulaşmış; Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin 1952 tarihli iskân kararı sonrasında topluluk 1955 yılında bugünkü yerleşim alanına yerleştirilmiştir. Başlangıçta "Ural Köyü" olarak adlandırılan yerleşme, köylülerin geldikleri coğrafyaya atıfla "Altay" adını almıştır. Göçle gelen topluluk, geleneksel yaşam biçimlerini, atlı kültürü, otağ geleneğini ve mutfak kültürünü günümüze kadar sürdürmüş; bu süreklilik Altay Köyü'nün kültürel kimliğini belirleyen temel unsur hâline gelmiştir.

Altay Köyü, son yıllarda at binme, ok atma, geleneksel otağ deneyimi, yöresel yemekler ve geleneksel kıyafetlerle fotoğraf çekimi gibi faaliyetlerle turizme açılmıştır. Ancak köye gelen ziyaretçiler için tanımlı bir giriş alanının bulunmaması; etkinlik alanlarının yerleşme içinde okunaklı biçimde tarif edilmemesi ve yönlendirme–bilgilendirme altyapısının eksikliği, ziyaretçi deneyimini zayıflatmaktadır.

Mevcut durumda köyde bir karşılama mekânı, merkezi bilgilendirme noktası veya ziyaretçi dağıtım odağı bulunmamaktadır. Bu durum, turizmin sürdürülebilir biçimde gelişmesini zorlaştırmakta ve köyün kültürel potansiyelinin yeterince görünür olmasını engellemektedir.

Bu çerçevede stüdyo problemi; Altay Köyü'nün girişinde veya eşik noktasında konumlanacak, ziyaretçileri karşılayan, yönlendiren ve köy içindeki etkinlik alanlarıyla ilişkilendiren bir Tanıtım ve Karşılama Merkezinin mimari olarak nasıl kurgulanacağı sorusu üzerinden ele alınacaktır.

Dersin Amacı

Öğrencilerin kırsal yerleşme bağlamında, kültürel miras ve turizm ilişkisini gözeterek kamusal nitelikli bir yapı tasarlama becerisi kazanmalarını sağlamaktır. Altay Köyü'nün göç geçmişine dayanan özgün kültürel kimliği ve gelişmekte olan turizm potansiyeli doğrultusunda öğrencilerden; ziyaretçileri yönlendiren, bilgilendiren ve yerel yaşamla ilişki kuran bir tanıtım ve karşılama merkezi tasarımları beklenmektedir.

Stüdyo kapsamında öğrencilerin; yerel mimari karakteri analiz etmeleri, çağdaş mimari dil ile kırsal bağlam arasında ilişki kurmaları, açık-kapalı mekân bütünlüğünü çözümlemeleri ve sürdürülebilir tasarım ilkelerini proje kararlarına yansıtma hedeflenmektedir.

Dersin İçeriği

Altay Köyü'nün göç geçmişi, yerleşim dokusu, mimari karakteri ve güncel turizm pratikleri gibi somut değerleri ile; atlı kültür, otağ geleneği, gastronomi, geleneksel kıyafetler, müzik ve oyunlar gibi somut olmayan kültürel miras unsurlarını birlikte değerlendiren öğrencilerden aşağıdaki tasarım yaklaşımlarını geliştirmeleri beklenmektedir:

- Köyün kültürel kimliğini mekânsal olarak temsil eden bir mimari kurgu oluşturmak,
- Tanıtım ve karşılama merkezini köy–ziyaretçi ilişkisini düzenleyen bir eşik mekân olarak ele almak,
- Somut olmayan kültürel değerlerin sergilenebileceği, deneyimlenebileceği ve aktarılabilmesi için iç ve dış mekânlar tasarlamak,
- Açık alanları at binme, ok atma ve kültürel gösteriler gibi etkinliklerle ilişkilendirmek,
- Yönlendirme ve bilgilendirme sistemlerini mimari bütünün parçası olarak kurgulamak,
- Yerel malzeme ve yapım tekniklerini çağdaş biçimde yorumlamak,
- İklimsel veriler ve peyzaj karakterini tasarımın belirleyici girdileri hâline getirmek,

- Sürdürülebilirlik ilkelerini (enerji kullanımı, doğal havalandırma, yağmur suyu toplama vb.) projeye entegre etmek,
- Kamusal kullanımı güçlendiren esnek ve çok işlevli mekânlar önermek.

Çalışma Alanı ve Mimari Program

Çalışma alanı Niğde ili Ulukışla ilçesine bağlı Altay Köyü'nde yer almaktadır (Şekil 1), (Şekil 2). Çalışma alanı arazi sınırları öğrencilere dwg olarak teslim edilecektir. Analizler sonrası çalışma alanı parseli seçimi belirlenecektir.

Şekil 2. Altay köyü ve çevresi (Google earth görünümü)

Proje konusu için aşağıdaki ihtiyaç programı Altay Köyü Özelinde geliştirilecektir (Tablo 1). İhtiyaç programında temel olması gereken fonksiyonlar yer almaktadır. Proje süresince konsept ve analizler ile gelişecek eklemeler olacaktır. Her öğrenci konseptine özgü ekstra mekanlar tasarlayabilir.

Tablo 1. İhtiyaç Programı

1. Ziyaretçi Karşılama ve Bilgilendirme Alanları

- Giriş / Karşılama Holü
- Danışma ve Enformasyon Noktası
- Bekleme Alanı
- Sergi Alanı (Göç Tarihi – Kültür – Yaşam)
- Dijital Sunum / Multimedya Alanı
- Yönlendirme Duvarı / Harita Alanı

2. Kültürel Deneyim ve Etkinlik Alanları

- Kapalı Mekânlar
- Çok Amaçlı Salon (sunum, gösteri, atölye)
- El Sanatları Atölyesi
- Geleneksel Kıyafet Deneyim Alanı
- Yarı Açık / Açık Mekânlar
- Yarı Açık Sergi Alanı

- Gösteri / Tören Alanı
- Otağ Deneyim Alanı
- Ok Atma Alanı
- At Binme Başlangıç Noktası / Padok

3. Gastronomi ve Yerel Ürün Alanları

- Yöresel Yemek Alanı / Kafe
- Açık Oturma Terası
- Yöresel Ürün Satış Birimi
- Gıda Hazırlık Alanı / Mutfak (Servis bağlantısı zorunlu)
- Soğuk Depo

4. Yönetim ve Servis Alanları

- Yönetim Ofisi
- Personel Odası
- Toplantı Odası
- Depolar
- Temizlik Odası
- Teknik Hacimler

5. Islak Hacimler

- Ziyaretçi WC (Kadın–Erkek–Engelli)
- Personel WC
- Bebek Bakım Ünitesi
- Mescitler

6. Açık Alan ve Peyzaj (Konseptte özgü geliştirilecek)

- Giriş Meydanı / Karşılama Avlusu
- Yönlendirme ve Bilgilendirme Totemleri
- Açık Sergi Elemanları
- Seyir Terası
- Yarı açık alanlar konseptle bağlantılı
- Otopark (20-30 Araç)
- Servis Girişi
- At bağlama alanı / Ahır

Katılım

Öğrencilerin ders saatlerinde atölyelere, tartışmalara, seminerlere ve diğer ders etkinliklerine katılmaları önemlidir. Öğrencilerin dönem sonu değerlendirmelerinin yapılması için, dönem boyunca **dersin %80'ine katılarak atölye kritiği almış** olmaları gerekir. (Ders saati 4+4 (teorik+uygulama) olduğu için ortalama: %20 devamsızlık hakkı bulunmaktadır.)

Değerlendirme

Final tesliminde istenen minimum şartlar:

- Analiz paftaları
- Sunum/Konsept paftası
- 1/500 vaziyet planları ve silüetler
- 1 /100 ölçeğinde planlar, tüm kesit ve görünüşler
- Maket, 3D görseller ve sistem kesiti

2025-2026 Bahar Yarıyılı

Mimari Proje III Haftalık İçerik ve Değerlendirme

HAFTA	KONU	İÇERİK	DEĞERLENDİRME
1. hafta	Giriş ve Eskiz Sınavı	Tanışma- Proje konusunun duyurulması, proje konusu üzerine sunum ve tartışma Eskiz sınavı (Atölyede-el çizimi)	Eskiz Sınavı %10
2. Hafta	Kaynak Araştırması	Örneklerin incelenmesi- sunumu-, eskiz sınavı sunumu	Atölye Notu*
3. Hafta	Teknik gezi ve alan analizleri	Teknik gezi ile çevre analizi; alan çalışması, verilerin elde edilmesi	-
4. Hafta	Atölye	Analiz çalışmalarının sunumu, tartışma ve ilk eskizler	Atölye Notu*
5. Hafta	Atölye	Arsa ve kütle ile ilgili eskizler ve yerleşim kararları (el çizimi) Arazi maketi	
6. Hafta	Atölye	Tasarım Çalışmaları	
7. Hafta	Atölye	Tasarım Çalışmaları	
8. hafta	Ara jüri	Konsept/sunum paftası, vaziyet planı, planlar, kesitler (tek çizgi) ve kütle maketi Ara jüride bazı paftalar el çizimi, bazı paftalar dijital olarak hazırlanabilir. Paftaların düzenlenme şekline göre jüri öncesinde karar verilecektir.	Ara sınav notu (%20)
9. hafta	Atölye	Vaziyet planı, planlar, kesitler, cepheler, maket	Atölye notu*
10. hafta	Atölye	Vaziyet planı, planlar, kesitler, cepheler, maket	
11. Hafta	Atölye	Vaziyet planı, planlar, kesitler, cepheler, maket	
12. hafta	Atölye	Vaziyet planı, planlar, kesitler, cepheler, maket	
13. hafta	Atölye	Vaziyet planı, planlar, kesitler, cepheler, maket, 3D	
14. hafta	Atölye	Vaziyet planı, planlar, kesitler, cepheler, maket, 3D	
15. hafta	Final Jürisi	Teslim koşulları jüri tarihinden 15 gün önce ilan edilecektir	Genel sınav notu (%40)

ÖNEMLİ NOTLAR:

Atölye: Toplam 11 atölye dersinde verilen notların ortalaması Atölye notu* (%30) olarak değerlendirilir. Öğrencinin 3 atölye dersine girmeme hakkı bulunmaktadır. Girilmeyen atölyeler ortalama hesabına alınmaz. Öğrenci atölye dersinde istenilen çalışmaları getirmediği ve kritik almadığında, yoklamaya imza atsa bile derse girmedik olarak sayılır. Öğrencinin 7 ve daha üstü hafta atölye dersine girmemesi/kritik almaması durumunda Devamsız olarak işaretlenir. Final jürisine katılamaz. Üniversitemiz yönetmeliği gereğince, SAĞLIK RAPORU DEVAM YERİNE GEÇMEZ.

Uygulama (Eskiz Sınavı), Ara Jüri ve Final Jürisi: Bu sınavlara katılmayan öğrenciler Girmedik olarak işaretlenir ve notu 0 sayılır. Devamsızlığa sayılmaz.